

La proximitat en la relació professional entre docents i el seu paper en la percepció d'aprenentatge després de l'observació recíproca entre iguals

La proximitat en la relació professional entre docents s'entén com el grau de connexió emocional i interpersonal, confiança i col·laboració existent entre docents en un entorn educatiu. Engloba treballar junts de forma eficaç i compartir converses constructives per a la millora (Milatz et al., 2015).

L'observació entre iguals (OEI) consisteix en parelles de docents amb experiència similar que acorden observar-se aspectes pedagògics de la seva acció docent i oferir-se retroalimentació constructiva per a la reflexió i millora (Duran et al., 2021).

L'estudi analitza la proximitat en les relacions professionals en l'OEI

P1. Quan el professorat participa en l'OEI, augmenta la percepció de proximitat en la relació professional amb el company? En cas afirmatiu, a quins elements atribueix el professorat aquest augment?

P2. La percepció de proximitat en la relació professional influeix en la percepció d'aprenentatge del professorat després de fer l'OEI?

364
docents

43.13%
ESO

30.50%
Ed. primària

15.39%
Ed. Post-oblig.

10.99%
Ed. Infantil

158 de les Illes Balears i 206 de Catalunya han participat agrupats en 182 parelles

Per a la recollida de dades sobre la proximitat professional es va dur a terme:

Qüestionari pre i post test

Other in the Self Scale (IOS, Gächter et al., 2015)

Entrevista en grups virtual

61 docents van participar-hi
4 grups d'entre 14-17 docents

Qüestionari final (PeOPLE)

Percepció d'aprenentatge després de l'OEI (6 preguntes escala Likert 1-4)

RESULTATS I CONCLUSIONS

Pregunta 1: Augment de la proximitat professional entre el professorat

La percepció de proximitat professional amb el company augmenta en gran mesura en aquells docents que tenien un nivell inicial de proximitat baix o mitjà. En els qui ja tenien un nivell inicial alt de proximitat, es manté.

L'augment és independent de l'edat, el gènere, els anys d'experiència, els anys al centre, l'experiència prèvia en OEI i la percepció de temps que ofereix el centre, però sembla que l'etapa educativa hi influeix.

Els docents atribueixen aquest augment de proximitat a l'intercanvi de feedback, al fet de compartir coneixement, a la creació d'un vincle personal i a l'ajuda mútua.

Pregunta 2: El rol de la proximitat en l'aprenentatge del professorat

La percepció d'aprenentatge dels docents després de la intervenció és molt alta.

La percepció d'aprenentatge és independent de l'edat, el gènere, els anys d'experiència, els anys al centre, l'etapa educativa i l'experiència prèvia en OEI, però sembla que la percepció de temps que ofereix el centre hi influeix.

El nivell final de proximitat modera la percepció d'aprenentatge: com més proximitat final, més percepció d'aprenentatge. Els resultats fins i tot suggereixen que una proximitat inicial alta seria lleugerament menys beneficiosa per a l'aprenentatge.

Contribucions metodològiques	Contribucions empíriques
1) Ús d'una escala validada d'un sol ítem provinent de la psicologia social, fàcil d'emprar per a la recollida sistemàtica de dades sobre les relacions interpersonals dels docents.	1) Augment molt significatiu de la proximitat en la relació professional gràcies a l'OEI, després d'un sol cicle d'implementació.
2) Validació d'un qüestionari per a avaluar la percepció d'aprenentatge docent després de l'OEI o d'altres pràctiques col·laboratives.	2) Evidència que no és el nivell inicial de proximitat, sinó el nivell final, el que modera la percepció d'aprenentatge.
3) Ús d'entrevistes grupals per a implicar els participants en la interpretació dels resultats.	3) Importància que els centres educatius ofereixin el temps necessari per a l'OEI.

L'OEI esdevé un procediment estructurat per a atendre les necessitats d'aprenentatge del professorat.

